

Dosarul nr. Ire-135/15

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de Afanas Galina, prin care solicită casarea încheierii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 22 iunie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2015,

Termenul de examinare a cauzei:

- instanța de recurs în anulare: 02.07.2015- 23.09.2015;

C O N S T A T Ă :

1. Petiționara Afanas Galina a depus plîngere împotriva pretinselor acțiuni ilegale ale organului de urmărire penală și Procuraturii Botanica, mun. Chișinău.

1.1. În motivarea plîngerii petiționara a indicat că, la 30.06.2014 a depus plîngere la Procuratura Anticorupție pe faptul acțiunilor ilegale ale factorilor de decizie a Colegiului de Informatică: fals în acte, abuz de putere, samavolnicie, trafic de influență, protecționism, nedeclararea conflictului de interese, tăinuirea unui act de corupție, determinarea de a participa la fals în acte și corupție.

Ulterior, Procuratura Anticorupție a transmis plîngerea sa conform competenței Procuraturii Botanica, mun. Chișinău, iar la 28.08.2014 a primit răspunsul procurorului G. Bălan nr. 08-9517 din 22.08.2014 și ordonanța din 22.08.2014 prin care s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale.

La 04.09.2014, Afanas Galina a depus plîngere de anulare a Ordonanței Procuraturii Botanica, mun. Chișinău din 22 august 2014 de refuz în pornirea urmăririi penale.

Ulterior, a primit răspunsul Procuraturii Botanica, mun. Chișinău nr.08-10637/14 din 17.09.2014, din care a aflat că ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 22.08.2014 a fost anulată prin ordonanța din 28.08.2014 și s-a dispus efectuarea controlului suplimentar.

Totodată, petiționara Afanas Galina a indicat că din 17.09.2014 pînă în prezent, nu a primit răspuns la plîngere, au trecut mai mult de trei luni, iar din momentul sesizării, 30.06.2014, au trecut șase luni, respectiv Procuratura Botanica a încălcat art. 20, art. 259 Cod de procedură penală.

Prin urmare petiționara a indicat că Procuratura Botanică, mun. Chișinău a încălcat art. 1 alin.(2) Cod de procedură penală care prevede că procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

Timp de șase luni de când a sesizat organele competente, petiționara a indicat că a fost discriminată, intimidată, calomniată, presată și impusă în continuare să facă fals în acte la locul de muncă, fiind amenințată cu muștrare de către directorul Colegiului, Zavadschi Vitalie, care se răzbună pe ea. Dînsul deja i-a aplicat o muștrare la 19.09.2014 din motiv că nu acceptă să pună note la comanda dînsului și refuză să facă fals în acte. Pentru a o muștra Zavadschi a folosit acte false.

Procuratura Botanică, mun. Chișinău prin acțiunile sale a încălcat drepturile dînzei fundamentale, inclusiv și dreptul la muncă.

Astfel, lui Afanas Galina i s-a cauzat repetat și continuu un prejudiciu moral și material considerabil. Acest proces este vital pentru ea, deoarece ilegalitățile au loc la locul de muncă.

Reieșind din cele expuse, din importanța procesului pentru petiționară, din comportamentul pîrîtului, din faptul că a fost încălcat termenul rezonabil, a solicitat în baza art. art. 1, 20, 259 Cod de procedură penală obligarea Procuraturii Botanice, mun. Chișinău să o protejeze la locul de muncă, să accelereze procedura de urmărire penală, să răspundă la plîngerea sa, dar și repararea prejudiciului cauzat din încălcarea termenului de examinare a plîngerii.

2. Prin încheierea Judecătoriei Botanice, mun. Chișinău din 22 iunie 2015, a fost respinsă ca neîntemeiată plîngerea petiționarei Afanas Galina împotriva pretinselor acțiuni ilegale ale organului de urmărire penală și Procuraturii Botanice, mun. Chișinău, accelerarea urmăririi penale, obligarea răspunderii la plîngere, repararea prejudiciului în legătură cu termenul examinării plîngerii și protecția la locul de muncă.

3. Petiționara Afanas Galina a declarat recurs solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie obligată Procuratura Botanică, mun. Chișinău să examineze plîngerea din 30.06.2014 pe marginea problemelor invocate și să lichideze încălcările enunțate obligarea procuraturii să accelereze procedura de urmărire penală cu fixarea termenului și repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea termenului de examinare a plîngerii petiționarei din 30.06.2014.

3.1. În susținerea recursului petiționara a menționat că nu este de acord cu încheierea contestată considerînd-o ilegală și neîntemeiată indicînd că, la 30.06.2014 a depus plîngere la Procuratura Anticorupție pe faptul acțiunilor ilegale ale factorilor de

decizie a Colegiului de Informatică fals în acte, abuz de putere, samavolnicie, trafic de influență, protecționism, nedeclararea conflictului de interese, tănuirea unui act de corupție, determinarea de a participa la fals în acte și corupție.

Astfel, Afanas Galina a indicat că la 30.06.201, a depus plângere la Procuratura Anticorupție pe faptul acțiunilor ilegale ale factorilor de decizie a Colegiului de Informatică fals în acte, abuz de putere, samavolnicie, trafic de influență, protecționism, nedeclararea conflictului de interese, tănuirea unui act de corupție, determinarea de a participa la fals în acte și corupție.

Ulterior, Procuratura Anticorupție a transmis plângerea petiționarei conform competenței Procuraturii sectorului Botanica.

La 28.08.2014 de la Procuratura sectorului Botanica, Afanas Galina a primit răspunsul procurorului G. Bălan nr. 08-9517 din 22.08.2014 și ordonanța din 22.08.2014, prin care s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale.

La 04.09.2014 Afanas Galina a depus plângere de anulare a Ordonanței Procuraturii sectorului Botanica din 22 august 2014 de refuz în pornirea urmăririi penale.

Ulterior a primit răspunsul Procuraturii Botanica nr.08-10637/14 (procuror Nina Crăciun) din 17.09.2014 din care a aflat că ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 22.08.2014, a fost anulată prin ordonanța din 28.08.2014 și s-a dispus efectuarea controlului suplimentar, însă procurorul nu a binevoit să anexeze și o copie a ordonanței.

La 17.10.2014, deoarece a trecut o lună de când Afanas Galina a primit răspunsul despre ordonanța de anulare a ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale, iar alt răspuns nu a primit, s-a prezentat personal la Procuratura Botanica, mun. Chișinău pentru a clarifica situația, dar i s-a spus că nu se știe unde este dosarul și că petiționara nu are dreptul să vadă dosarul, să scrie cerere în care să indice ce copie din dosar solicită și să aștepte o lună.

Petiționara Afanas Galina a scris cerere în care a solicitat de a fi informată despre ordonanța din 28.08.2014 pe care nu o primise, fără să știe că mai există o altă ordonanță.

În luna noiembrie, petiționara Afanas Galina a primit ordonanța din 28.08.2014 (procuror Marcel Cimbir), fără să primească și ordonanța din 03.10.2014, deși era clar că petiționara nu cunoaște despre existența unei alte ordonanțe.

Cu ordonanța procurorului Galina Balan din 03.10.2014 a făcut cunoștință abia la 03.04.2015, peste șase luni, în ședința de judecată și i-a făcut o fotocopie, deoarece procurorul nu a binevoit să-i elibereze o copie nici în ședința din-10.03.2015 la Curtea de Apel Chișinău, nici în ședința din 01.04.2015 la Judecătoria Botanica, fiind conștientă de faptul că Afanas Galina nu a fost informată despre această ordonanță din 03.10.2014, iar în ședințele din 19.02.2015 și din 03.04.2015 procurorul G. Balan nici

nu s-a prezentat.

Prin urmare, petiționara a considerat că procurorul intenționat a ascuns ordonanța din 03.10.2014 sau a emis-o cu data din urmă, iar ulterior s-a opus insistent eliberării unei copii a ordonanței ca petiționara să nu o conteste, în dosar lipsesc careva probe că această ordonanță i-ar fi fost adusă la cunoștință.

La 29.12.2014 Afanas Galina a depus plângere la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din motiv că din 17.09.2014, nu a primit răspuns la plângere da la Procuratura Botanica, mun. Chișinău, au trecut mai mult de trei luni, iar din momentul sesizării, 30.06.2014, au trecut șase luni. In plângere petiționara a invocat încălcarea de către Procuratura Botanica a art. 1 alin.(2), art.20, art.259 CPP al RM.

Prin încheierea nr. 10-280/14 din 30.12.2014 plângerea a fost respinsă ca inadmisibilă, fiind examinată unipersonal, fără citarea părților și fără să o citească pe petiționară.

La 10.03.2015 Curtea de Apel Chișinău prin decizia irevocabilă nr.21r-122/15 a admis recursul declarat de către Afanas Galina, a casat încheierea nr.10-280/14 din 30.12.2014 și a dispus rejudecarea plîngerii din 29.12.2014 de către Judecătoria Botanica în alt complet de judecată.

La 03.04.2015 a fost emisă încheierea nr. 10-72/15 ilegală și neîntemeiată, fapt confirmat prin decizia irevocabilă nr.21r-506/15 din 18.05.2015 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a dispus admiterea recursului petiționarei Afanas Galina, casarea încheierii nominalizate și remiterea cauzei la o nouă examinare în alt complet de judecată.

Ulterior, prin încheierea nr.10-130/15 din 22.06.2015, a fost respinsă plîngerea lui Afanas Galina din 29.12.2014 ca neîntemeiată.

La emiterea încheierii judecătorul de instrucție a ignorat și nu a ținut cont de decizia irevocabilă nr.21r-506/15 din 18.05.2015 a Curții de Apel Chișinău - instanță ierarhic superioară.

Judecătorul de instrucție a ignorat faptul că din 30.06.2014, data depunerii plîngerii Afanas Galina nu a fost audiată nici odată pentru a justifica cele relatate în plîngere, trecuse 11 luni și 17 zile. Faptul că Afanas Galina nu a fost audiată nici odată echivalează cu neexaminarea plîngerii sau examinarea unilaterală.

Astfel, petiționara a menționat că instanța de judecată a ignorat faptul că procurorul nu a efectuat confruntări, deși sunt vădite divergențele dintre declarațiile părților.

Instanța de fond a interpretat eronat Legea, a ignorat art. 300 Cod de procedură penală și s-a expus eronat în privința cererii petiționarei de accelerare a procedurii de urmărire penală cu fixarea termenului și în privința reparării prejudiciului cauzat din încălcarea termenului de examinare a plîngerii din 30.06.2014.

La emiterea încheierii nr.10-130/15 din 22.06.2015 instanța nu s-a bazat pe

careva probe sau pe Lege, dar s-a bazat pe declarațiile mincinoase ale persoanelor interesate și pe presupunerile procurorului Galina Balan, care răspîndește informații defăimătoare despre Afanas Galina, fapt confirmat prin înregistrarea audio a ședinței din 17.06.2015. Astfel, procurorul Galina Balan încearcă repetat să intimideze petiționara în loc să examineze obiectiv plîngerea acesteia și să stabilească adevărul.

Judecătorul de instrucție a emis încheierea nominalizată bazîndu-se pe afirmațiile neprobate ale procurorului și pe presupuneri, fără să raporteze situația de fapt cu cea de drept și a ajuns la o concluzie eronată.

Erorile instanței atrag după sine încălcarea dreptului la un proces echitabil, or art. 6 § 1 CEDO prevede că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public și în termen rezonabil de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale.

[Art.14](#) CEDO prevede: „ Exercițarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Din momentul sesizării, 30.06.2014, au trecut 11 luni și 25 de zile, timp în care acțiunile și inacțiunile Procuraturii Botanica s-au soldat cu urmări grave pentru petiționară. Astfel, Afanas Galina a devenit victimă a administrației Colegiului în frunte cu directorul Zavadschi Vitalie, care se răzbună pe petiționară din motiv că a sesizat organele de drept.

Din septembrie 2014 Afanas Galina este discriminată, intimidată, calomniată, presată și impusă în continuare să facă fals în acte la locul de muncă, fiind amenințată cu muștrare de către directorul Colegiului, din motiv că nu acceptă să pună note la comanda dînsului. Între timp, la 04.06.2015, chiar a fost muștrată aspru de către directorul Colegiului, deoarece iarăși a fost impusă și a refuzat să pună note la comanda dînsului.

Astfel, ilegalitățile continuă, făptuitorii fiind încurajați de inacțiunile organelor de drept, fapt confirmat prin plîngerile petiționarei din 03.02.2015 și 06.02. 2015, care nu au fost examinate nici pînă în prezent pe marginea problemelor invocate. Procuratura a refuzat conexarea acestor plîngeri deși continuitatea ilegalităților este evidentă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2015 a fost respins ca nefondat recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de fond.

4.1. În argumentarea deciziei instanța de recurs a precizat că, concluziile instanței de fond sunt legale și întemeiate, or nu au fost constatate careva acțiuni sau inacțiuni ale organului de urmărire penală, care, în speță, ar leza drepturile și interesele lui Afanas Galina.

Instanța de recurs a reținut că la 28.05.2015, plîngerea petiționarei împotriva ordonanțelor din 03.10.2014 și din 10.04.2015 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, iar

încheierea a fost contestată cu recurs, care se examinează în paralele în alt complet de judecată la Curtea de Apel Chișinău.

În această ordine de idei, Colegiul penal a indicat că nu pot fi reținute argumentele petiționarei privind ilegalitatea încheierii instanței de fond, or s-a constatat că încheierea prin care a fost verificată legalitatea ordonanței din 03.10.2014 privind neînceperea urmăririi penale la momentul examinării recursului declarat de petiționara Afanas Galina în speță este în vigoare, urmînd ca instanța de recurs să se expună asupra legalității sau ilegalității ordonanțelor contestate.

Mai mult ca atît, în aceeași ordine de idei, nu pot fi reținute nici argumentele petiționarei Afanas Galina privind obligarea procuraturii să examineze plîngerea sa din 30.06.2014 dar și să accelereze urmărirea penală, or din materialele cauzei, instanța constată, că pe marginea plîngerii înaintate de Afanas Galina procuratura a emis la 30.10.2014, o ordonanță privind neînceperea urmăririi penale, această ordonanță fiind menținută prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 06.04.2015, dar și prin încheierea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 28.05.2015, prin urmare accelerarea urmăririi penale poate avea loc doar în cazul în care de către organul de urmărire penală a fost emisă ordonanța de pornire a urmăririi penale, însă în speță se atestă doar prezența unei ordonanțe privind refuzul în pornirea urmăririi penale, respectiv cerințele petiționarei Afanas Galina pot fi satisfăcute dacă există urmărire penală în desfășurare, adică există o soluție în vigoare de începere a urmăririi penale, or în speță există doar o ordonanță neanulată de refuz în pornirea urmăririi penale.

Colegiul penal a reținut ca fiind justă și legală poziția instanței de fond, referitor la cerința de a răspunde la plîngerea sa, or, existînd încheierea neanulată vizată, nu este relevant ce răspuns suplimentar ar putea fi oferit de OUP sau Procuratura Botanica, mai mult ca atît art. 262 alin. (1) pct. 1 instituie modalitatea sesizării OUP prin plîngere, iar OUP este obligat să dea o soluție plîngerii, conform art. 274 Cod de procedură penală, de începere sau neîncepere a UP, în speță existînd un răspuns în sensul solicitat de petiționară, adică ordonanța de refuz în începerea UP, ordonanță care nu este anulată, fiind contestată de petiționară, prin urmare, instanța nu poate obliga OUP de a da alte răspunsuri decît cele prevăzute de lege.

Mai mult, cerința dată este inadmisibilă și din motiv că legislația prevede alt cadru procesual de soluționare a unor astfel de cerințe, anume cel prevăzut de Legea nr. 87/2011, competența aparținînd altei instanțe de judecată.

Astfel, în această ordine de idei, instanța de recurs nu atestă existența unor încălcări ale OUP sau procurorului, care în mod admisibil ar fi pasibile controlului judiciar, conform textelor de lege citate mai sus, practicii CEDO sau altor reglementări naționale sau internaționale, inclusiv Recomandării Consiliului Europei nr. (2000)19 cu privire la rolul procuraturii în sistemul de justiție penală.

Colegiul penal a concluzionat că, argumentele invocate în cererea de recurs sunt

neîntemeiate și nu pot servi temei de admitere a recursului, în prezența circumstanțelor sus indicate, iar încheierea instanței de fond este una legală și întemeiată, fundamentată pe motive întemeiate.

5. Hotărîrea menționată, în temeiul art. 466 Cod de procedură penală, a devenit irevocabilă la data pronunțării.

6. Împotriva hotărîrilor menționate a declarat recurs în anulare petiționara Afanas Galina solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri prin care Procuratura Botanica, mun. Chișinău să fie obligată de a examina plîngerea din 30.06.2014 și dispusă repararea prejudiciului cauzat din încălcarea termenului de examinare a plîngerilor.

6.1. În motivarea recursului recurenta invocă faptul că instanța de recurs s-a bazat numai pe presupuneri și pe afirmații neprobate, fără să raporteze situația de fapt și de drept ajungînd la o concluzie eronată.

În rest, recurenta a invocat motive similare ca și în recursul examinat la Curtea de Apel.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărîrile judecătorești irevocabile pot fi atacate la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în anulare, după epuizarea căilor ordinare de atac.*

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, persoanele menționate la art.401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Reieșind din prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.*

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu în mod expres că, pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărîrile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Circumstanțele enunțate atestă, că celelalte categorii de hotărîri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate în temeiul prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare.

În urma celor expuse, rezultă că recursurile în anulare declarate în speță în aspectul vizat, adică fiind declarat împotriva unei hotărîri judecătorești irevocabile, dar prin care nu a fost soluționat fondul cauzei penale, nu are suport legal.

Conform art. art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat, situație ce persistă în cauza dată.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 456 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de Afanas Galina împotriva încheierii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 22 iunie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2015, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 23 septembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun